



Hướng dẫn về Tòa Tiểu Tụng:
Cách Khởi kiện nếu một Doanh nghiệp hoặc
Chủ nhà Phân biệt đối xử Đối với Quý vị Vì
Tình trạng khuyết tật của Quý vị

Ấn phẩm #5206.05 - Vietnamese
Tháng 10 năm 2015



Disability Rights California
Hệ thống Bảo vệ và Biện hộ của California
1-800-776-5746
www.disabilityrightsca.org

Mục lục

Vì sao Dùng Tòa Tiểu Tụng để Khởi kiện hành vi Phân biệt đối xử?	1
Tôi được Điều luật nào Bảo vệ?	1
Các Doanh nghiệp phải Thực hiện những Điều chỉnh Hợp lý nào?	5
Việc một doanh nghiệp phục vụ công chúng từ chối cung cấp hàng hóa và dịch vụ của họ cho tôi vì tình trạng khuyết tật của tôi có bao giờ là hợp pháp không?	7
Cách Bắt đầu Khởi kiện	11
Ai là Bị đơn trong vụ kiện của tôi?.....	13
Cách Chuẩn bị cho Tòa án	19
Sau Phiên điều trần	21
Cần Trợ giúp Thêm?.....	23

**Hướng dẫn về Tòa Tiểu Tụng:
Cách Khởi kiện nếu một Doanh nghiệp hoặc Chủ nhà Phân biệt đối
xử Đối với Quý vị Vì Tình trạng khuyết tật của Quý vị**

Vì sao Dùng Tòa Tiểu Tụng để Khởi kiện hành vi Phân biệt đối xử?

Nếu một doanh nghiệp tư nhân hoặc chủ nhà phân biệt đối xử đối với quý vị vì tình trạng khuyết tật của quý vị, quý vị có thể khởi kiện họ tại tòa liên bang hoặc tòa tiểu bang hoặc quý vị có thể nộp khiếu nại hành chính với cơ quan liên bang hoặc tiểu bang. Nhưng nếu quý vị yêu cầu bồi thường từ \$10.000 trở xuống, quý vị có thể khởi kiện tại tòa tiểu tụng.

Quy trình ở tòa tiểu tụng nhanh và không tốn kém. Quy tắc đơn giản và không nặng tính hình thức. Và quý vị không cần luật sư.

Sử dụng cuốn sách nhỏ này để tìm hiểu về:

- Quý vị được điều luật nào bảo vệ?
- Cách khởi kiện ở tòa tiểu tụng
- Các mẫu đơn tòa án quý vị sẽ cần cho vụ kiện ở tòa tiểu tụng của mình

Tôi được Điều luật nào Bảo vệ?

Luật California quy định nếu một doanh nghiệp phục vụ công chúng nói chung, như nhà hàng, khách sạn hay phòng khám, phân biệt đối xử đối với quý vị vì tình trạng khuyết tật của quý vị thì quý vị có thể khởi kiện họ. Một điều luật liên bang tên là Đạo luật Người Mỹ Khuyết tật (ADA, American with Disabilities Act) cũng bảo vệ quý vị.

Luật California thì như thế nào?

Có ba điều luật California chính bảo vệ quý vị:

- *Mục 51 của Bộ luật Dân sự California* (Đạo luật Dân Quyền Unruh) (California Civil Code [the Unruh Civil Rights Act]) bảo vệ quý vị nếu một doanh nghiệp đối xử với quý vị tệ hơn họ đối xử với những người khác không bị khuyết tật.¹

¹ Bộ luật Dân sự California (California Civic Code) § 51, và các điều sau đó. [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

- *Mục 54.1 của Bộ luật Dân sự California Civil Code* bảo vệ quý vị nếu một doanh nghiệp gây khó khăn cho quý vị trong việc vào hoặc đi lại trong một khu vực công cộng (như cửa hoặc nhà vệ sinh không thể vào được). Mục này cũng bảo vệ quý vị nếu một doanh nghiệp ngăn quý vị sử dụng hàng hoá hoặc dịch vụ vì tình trạng khuyết tật của quý vị. *Ví dụ:* không cho quý vị sử dụng động vật phục vụ của mình, hoặc không cung cấp cho quý vị dịch vụ giống như dịch vụ mà các khách hàng khác sẽ nhận được. Mục này cũng cấm chủ nhà và các bên cung cấp gia cư khác phân biệt đối xử đối với quý vị trên cơ sở tình trạng khuyết tật của quý vị.²
- *Đạo luật Việc làm và Gia cư Công bằng (FEHA, Fair Employment and Housing Act)* quy định mọi chủ sở hữu gia cư không được phân biệt đối xử đối với hoặc quấy rối bất kỳ người nào vì chủng tộc, màu da, tôn giáo, giới tính, khuynh hướng tình dục, nguồn gốc quốc gia, tổ tiên, tình trạng gia đình, nguồn thu nhập, hoặc tình trạng khuyết tật của họ.³

Quý vị có thể khởi kiện một doanh nghiệp hoặc tổ chức khác phục vụ công chúng, hoặc một bên cung cấp gia cư (hoặc nhân viên của họ) đã vi phạm những điều luật này.

Luật liên bang thì như thế nào?

ADA, cụ thể là Tiêu đề III, không cho phép các doanh nghiệp phục vụ công chúng (như nhà hàng, khách sạn, cửa hàng tạp hóa, cửa hàng bán lẻ, và hệ thống giao thông vận tải thuộc sở hữu tư nhân) phân biệt đối xử đối với quý vị trên cơ sở tình trạng khuyết tật của quý vị. Tiêu đề III của ADA cũng quy định các doanh nghiệp này phải dễ tiếp cận cho người khuyết tật.⁴ Tiêu đề II của ADA có quy định tương tự đối với dịch vụ và cơ sở thuộc chính quyền tiểu bang và địa phương.⁵

Đạo luật Gia cư Công bằng (FHA, Fair Housing Act) bảo vệ chống phân biệt đối xử trong việc thuê và mua nhà.⁶ FHA quy định phân biệt đối xử bao gồm từ chối điều chỉnh hợp lý quy tắc, thực hành hoặc thủ tục khi

² Bộ luật Dân sự California § 54.1 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

³ Bộ luật Chính quyền California (California Government Code) § 12955 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

⁴ 42 Bộ luật Hoa Kỳ (U.S.C., United States Code) §12182 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

⁵ 42 U.S.C. §12131, và các điều sau đó. [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

⁶ Xem 42 U.S.C. § 3604(c) [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

cần để cho phép một người khuyết tật có cơ hội bình đẳng được sử dụng và hưởng chỗ ở.⁷ Tương tự thì FHA cũng yêu cầu chủ nhà cho phép sửa đổi hợp lý cơ ngơi và quy tắc (khi cần để cho phép có cơ hội bình đẳng được sử dụng và hưởng chỗ ở).⁸

Nếu một doanh nghiệp California vi phạm Đạo luật Người Mỹ Khuyết tật (ADA) thì sao?

Luật California cho phép quý vị khởi kiện một vi phạm ADA dù ADA là một điều luật liên bang.⁹

Một doanh nghiệp vi phạm ADA nếu họ:

- không cho quý vị được sử dụng bình đẳng và đầy đủ hàng hóa, dịch vụ, cơ sở, và đặc quyền của họ; hoặc
- khiến quý vị phải sử dụng cơ sở riêng biệt hay khác biệt (trừ khi họ làm điều này để đảm bảo quý vị có được hàng hóa và dịch vụ tương tự như được cung cấp cho người khác); hoặc
- sử dụng nhà thầu hoặc nhân viên phân biệt đối xử đối với quý vị vì tình trạng khuyết tật của quý vị.

Để biết thêm thông tin về ADA, vào trang web của Bộ Tư pháp Hoa Kỳ dành riêng cho ADA (www.ada.gov) hoặc liên lạc với Disability Rights California.

Luật California quy định “khuyết tật” là như thế nào?

Luật California bảo vệ mọi người không bị phân biệt đối xử vì tình trạng suy yếu thực tế hoặc nhận thức về thể chất hoặc tâm thần gây khó khăn cho việc thực hiện một hoạt động quan trọng trong cuộc sống.¹⁰ Điều này bao gồm tình trạng suy yếu về thể chất và tâm thần, chẳng hạn như, nhưng không giới hạn ở: tình trạng mãn tính hoặc thành cơn như HIV/AIDS, viêm gan, động kinh, rối loạn co giật, tiểu đường, bệnh trầm cảm lâm sàng, rối loạn lưỡng cực, bệnh đa xơ cứng, và bệnh tim.

⁷ 42 U.S.C. § 3604(f)(3)(B) [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

⁸ 42 U.S.C. § 3604(f)(3)(A) [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

⁹ Bộ luật Dân sự California § 54.1 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

¹⁰ Bộ luật Chính quyền California § 12926(i) và (k). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Doanh nghiệp có phải điều chỉnh theo nhu cầu của tôi vì tình trạng khuyết tật của tôi không?

Có thể. ADA quy định các doanh nghiệp có thể phải giúp đỡ, cung cấp một số thiết bị hay công nghệ, loại bỏ rào cản, cung cấp thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu đủ tiêu chuẩn, hoặc thực hiện thay đổi về cách họ hoạt động để quý vị có thể tiếp cận công bằng hàng hóa và dịch vụ của họ. Nhưng luật cũng nêu rằng những hỗ trợ và điều chỉnh này không được quá tốn kém cho doanh nghiệp trên cơ sở tài sản của doanh nghiệp và có thể của công ty mẹ hoặc thay đổi tính chất cơ bản của doanh nghiệp.¹¹ Tuy nhiên, nhiều khả năng ít gặp tình huống như vậy. Doanh nghiệp cũng có thể không phải thực hiện điều chỉnh hợp lý nếu người yêu cầu điều chỉnh là mối đe dọa trực tiếp đến sức khỏe hoặc an toàn của người khác mà không thể loại bỏ hoặc giảm bớt bằng cách cung cấp điều chỉnh hợp lý.¹²

Tôi có thể khởi kiện *bất kỳ* doanh nghiệp California nào không?

Có. Quý vị có thể khởi kiện “bất kỳ cơ sở kinh doanh nào”.¹³ Điều này nghĩa là bất kỳ doanh nghiệp nào phục vụ công chúng, bao gồm, ví dụ:

Nhà hàng, cửa hàng, rạp chiếu phim, máy ATM, trạm xăng

- Bệnh viện, phòng khám, văn phòng bác sĩ và văn phòng luật sư
- Máy bay, tàu hỏa, xe buýt và du thuyền (máy bay có luật khác áp dụng)
- Trường tư, cơ quan nhận nuôi, và các doanh nghiệp cung cấp điện thoại, kết nối thiết bị thông tin liên lạc cho người điếc (TDD, Telecommunication device for the deaf) và máy viễn ký (TTY, Teletype Terminal).
- Phòng tập, khu vui chơi hay nghỉ dưỡng.
- Khách sạn, nhà trọ, nhà nghỉ, hoặc nơi ở khác (trừ khi có dưới năm phòng cho thuê và chủ sở hữu cũng sống ở đó)

¹¹ 28 Bộ Quy chế Liên bang (C.F.R., Code of Federal Regulations) §36,104 ["Quay lại Tài liệu Chính"](#)

¹² 42 U.S.C. § 12182(b)(2)(A)(ii) và (iii), Bộ luật Dân sự California § 51, và các điều sau đó. ["Quay lại Tài liệu Chính"](#)

¹³ Bộ luật Dân sự California § 51(b). ["Quay lại Tài liệu Chính"](#)

Quý vị không thể khởi kiện các doanh nghiệp như câu lạc bộ tư nhân thuần túy hay tổ chức tôn giáo.¹⁴ Tuy nhiên, một câu lạc bộ có quy định về tư cách thành viên không nhất thiết phải là câu lạc bộ tư nhân theo pháp luật. Thông thường, để được miễn áp dụng ADA câu lạc bộ phải là bất vụ lợi, chỉ phục vụ các thành viên và khách mời của họ và không được tổ chức các sự kiện công cộng, chẳng hạn như các giải đấu, sự vụ cộng đồng hoặc gây quỹ chính trị.

Các Doanh nghiệp phải Thực hiện những Điều chỉnh Hợp lý nào?

Hỗ trợ hoặc Dịch vụ Phụ trợ

Nếu quý vị bị khuyết tật, các doanh nghiệp tư nhân phải thực hiện các bước cần thiết để giao tiếp với quý vị hiệu quả như khi họ giao tiếp với người khác. Điều này nghĩa là quý vị có quyền được giao tiếp trực diện và trao đổi qua thư như bất kỳ người nào khác.

Nếu quý vị cần hỗ trợ và dịch vụ phụ trợ để giao tiếp hiệu quả thì doanh nghiệp phải cung cấp cho quý vị, như:

- Thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu đủ tiêu chuẩn,
- dịch vụ phiên âm như Phiên âm thời gian thực âm thanh có phụ đề (CART, Captioned audio realtime transcription),
- thiết bị trợ thính,
- thiết bị ghi chép,
- thiết bị đọc đủ tiêu chuẩn,
- ghi âm cho văn bản, và
- Tài liệu bằng chữ nổi Braille
- Tài liệu dạng điện tử
- Văn bản tài liệu dưới các định dạng dễ tiếp cận

Ví dụ, một bệnh viện sẽ phải cung cấp một thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu hoặc phiên âm thời gian thực để giao tiếp với bệnh nhân khiếm thính. (Phiên âm thời gian thực là khi lời nói được hiển thị trên một màn hình.) Một trường tư sẽ phải cung cấp cho học sinh khiếm thị tài liệu dưới các định dạng thay thế như phiên bản điện tử của tài liệu dạng văn bản hoặc âm thanh hoặc video.¹⁵

¹⁴ 28 C.F.R. §36,104 "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

¹⁵ 28 C.F.R. § 36.303 "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

Sửa đổi/Điều chỉnh Hợp lý

Doanh nghiệp tư nhân phục vụ công chúng và bên cung cấp gia cư phải thay đổi chính sách, thực hành, và thủ tục của họ nếu cần thiết để cho phép người khuyết tật tiếp cận dịch vụ và gia cư.¹⁶ Ví dụ, một doanh nghiệp có thể cần đặt ra một ngoại lệ cho chính sách "Không cho phép vật nuôi" đối với một động vật phục vụ hoặc một ngân hàng lớn có thể phải cung cấp máy ATM với các tính năng dễ tiếp cận, như chữ nổi Braille hoặc cung cấp đầu vào cho thông tin chuyển tải bằng âm thanh trên màn hình.

Nếu quý vị cần thực hiện một thay đổi vật lý (như đoạn dốc hoặc tay vịn) cho căn hộ hoặc ngôi nhà của mình, chủ nhà phải cho phép quý vị sửa đổi miễn là nó được thực hiện thích đáng. Tuy nhiên, trong hầu hết các trường hợp, quý vị sẽ chịu trách nhiệm trả tiền cho sửa đổi này.¹⁷

Doanh nghiệp có thể tính phí cho tôi đối với điều chỉnh không?

Không. Một doanh nghiệp phục vụ công chúng không được tính phí cho quý vị đối với các điều chỉnh hoặc sửa đổi hợp lý về chính sách, thực hành, hoặc thủ tục của họ, theo nhu cầu vì tình trạng khuyết tật của quý vị.¹⁸ Ví dụ, một doanh nghiệp không được tính cho quý vị một khoản phí vào cửa cho động vật phục vụ hoặc người phục vụ cá nhân của quý vị.

Một doanh nghiệp phục vụ công chúng hoặc bên cung cấp gia cư, như chủ nhà, có phải thực hiện tất cả các điều chỉnh/sửa đổi cần thiết không?

Không, một doanh nghiệp phục vụ công chúng hoặc bên cung cấp gia cư, như chủ nhà, không phải thực hiện các điều chỉnh mà sẽ:

- thay đổi tính chất cơ bản của doanh nghiệp (thay đổi cơ bản), hoặc
- tạo ra gánh nặng quá đáng (khó khăn hoặc chi phí đáng kể).

¹⁶ Xem 28 C.F.R. § 36.302; 42 Bộ luật Hoa Kỳ § 3604(f)(3)(B). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

¹⁷ 42 U.S.C. § 3604(f)(3)(A). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

¹⁸ 28 C.F.R. § 36.301(c) [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Ngay cả khi doanh nghiệp hoặc bên cung cấp gia cư không phải thực hiện điều chỉnh vì gánh nặng tài chính hoặc thay đổi cơ bản, họ phải cố gắng tìm cách hoặc thực hiện điều chỉnh nào đó mà sẽ giúp ích cho quý vị.

Một doanh nghiệp hoặc bên cung cấp gia cư không phải cung cấp công nghệ tiên tiến nhất miễn là họ vẫn giao tiếp hiệu quả. Trong việc quyết định cần hỗ trợ và dịch vụ nào để giao tiếp hiệu quả, pháp luật xem xét tính chất tình trạng suy yếu của quý vị, các thiết bị và dịch vụ có sẵn, và độ dài và mức độ phức tạp của giao tiếp liên quan.¹⁹

Việc một doanh nghiệp phục vụ công chúng từ chối cung cấp hàng hóa và dịch vụ của họ cho tôi vì tình trạng khuyết tật của tôi có bao giờ là hợp pháp không?

Đôi khi, nhưng chỉ trong những tình huống hiếm gặp. ADA quy định một doanh nghiệp tư nhân có thể từ chối cung cấp hàng hóa và dịch vụ của họ cho quý vị nếu quý vị là mối đe dọa trực tiếp đến sức khỏe và an toàn của người khác. Điều này được định nghĩa là một nguy cơ đáng kể đối với sức khỏe hoặc an toàn của người khác.²⁰ Để quyết định quý vị có phải là một mối đe dọa trực tiếp không, doanh nghiệp phải xem xét trường hợp cụ thể của quý vị và sử dụng phán đoán hợp lý dựa trên tình huống cá nhân của quý vị. Họ phải cân nhắc kiến thức y khoa hiện hành hoặc bằng chứng khách quan có sẵn tốt nhất mà xem xét đến:

- Tính chất, thời gian, và mức độ nghiêm trọng của nguy cơ;
- Khả năng xảy ra chấn thương; và
- Liệu sửa đổi hợp lý hoặc cung cấp hỗ trợ phụ trợ có giảm bớt hoặc loại bỏ nguy cơ không.²¹

Việc tôi bị từ chối gia cư hoặc đuổi ra khỏi nhà vì tình trạng khuyết tật của tôi có bao giờ là hợp pháp không?

Nói chung, không được từ chối quý vị một đơn vị gia cư có sẵn vì tình trạng khuyết tật của quý vị.²² Tuy nhiên, tương tự như một doanh nghiệp

¹⁹ 28 C.F.R. §§ 36.302, 36.303, Bộ luật Dân sự California §54.1 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²⁰ 28 C.F.R. § 36.104. [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²¹ 28 C.F.R. § 36.208(a)-(b). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²² 42 U.S.C. § 3604(f)(1)-(2). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

phục vụ công chúng, một bên cung cấp gia cư có thể từ chối cung cấp gia cư cho quý vị hoặc đuổi quý vị ra khỏi nhà nếu tình trạng khuyết tật của quý vị khiến quý vị trở thành mối đe dọa trực tiếp đến sức khỏe và an toàn của người khác, bất kể có điều chỉnh hợp lý hay không.²³

Cách Khởi kiện ở Tòa Tiểu Tụng

Mục này sẽ giúp quý vị về:

- Kiến thức cơ bản về Tòa Tiểu Tụng (Small Claims Court Basics)
- Cách bắt đầu khởi kiện
- Chuẩn bị cho tòa án
- Sau phiên điều trần
- Cần giúp đỡ thêm?

Kiến thức cơ bản về Tòa Tiểu Tụng

Tòa tiểu tụng là gì?

Tòa tiểu tụng là một tòa án đặc biệt nơi các tranh chấp được giải quyết nhanh chóng và không tốn kém. Quy tắc đơn giản và không nặng tính hình thức. Người khởi kiện là Nguyên đơn (Plaintiff). Người đang bị kiện là Bị đơn (Defendant).²⁴

Tôi có thể khởi kiện hành vi phân biệt đối xử tại tòa tiểu tụng không?

Có. Quý vị có thể nộp đơn kiện đối với một doanh nghiệp (và/hoặc nhân viên của doanh nghiệp) vì vi phạm luật liên bang, chẳng hạn như ADA hay Đạo luật Gia cư Công bằng, hoặc bất kỳ điều luật California nào bảo vệ quý vị không bị phân biệt đối xử.

Lưu ý: Quý vị có thể nộp đơn kiện riêng đối với một doanh nghiệp vì vi phạm từng điều luật California, nhưng quý vị chỉ có thể nhận một khoản bồi thường.²⁵

²³ 42 U.S.C. (f)(9). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²⁴ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²⁵ Xem Bộ luật Dân sự California § 54.1 [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Tôi có thể yêu cầu gì ở tòa tiểu tụng?

Tiền. Nếu quý vị khởi kiện tại tòa tiểu tụng, quý vị chỉ có thể yêu cầu bồi thường tiền.

Tôi có thể yêu cầu bao nhiêu tiền?

Quý vị có thể yêu cầu “tiền bồi thường” gấp ba (3) lần tổn thất thực sự của quý vị, hoặc \$4.000, tùy thuộc số tiền nào lớn hơn. Vì vậy, nếu tòa đồng ý rằng quý vị đã bị phân biệt đối xử, quý vị sẽ nhận được tối thiểu \$4.000.²⁶

Quý vị không thể yêu cầu bồi thường nhiều hơn \$10.000 trong đơn kiện của mình. Quý vị có thể nộp bao nhiêu đơn kiện tùy ý lên đến \$2.500 mỗi đơn kiện. Nhưng quý vị chỉ có thể nộp hai đơn kiện trong một năm theo lịch mà yêu cầu bồi thường nhiều hơn \$2.500.²⁷

Nếu quý vị muốn khởi kiện đòi hơn \$10.000, quý vị có thể nộp đơn tại bộ phận dân sự của Tòa Thượng thẩm (Superior Court) hoặc quý vị có thể khởi kiện tại tòa tiểu tụng và từ bỏ quyền được hưởng bất kỳ số tiền nào vượt quá giới hạn \$10.000. Nếu quý vị khởi kiện tại Tòa Thượng thẩm, có thể quý vị sẽ cần luật sư đại diện cho mình. Tố tụng của quý vị có thể yêu cầu Tòa án lệnh cho doanh nghiệp hoàn trả phí luật sư cho quý vị.

Tôi có thể yêu cầu Án lệnh của Thẩm phán không?

Không. Ở tòa tiểu tụng, quý vị không thể yêu cầu án lệnh của thẩm phán (lệnh huấn thị) để bắt buộc một doanh nghiệp làm một việc nào đó hoặc ngừng một việc nào đó, như:

- Khiến cơ sở của họ dễ tiếp cận,
- Tổ chức tập huấn nâng cao nhận thức về khuyết tật cho nhân viên của họ,
- Cung cấp hỗ trợ cá nhân cho khách hàng khuyết tật của họ, hoặc
- Chấm dứt một thực hành và/hoặc chính sách phân biệt đối xử.

²⁶ Bộ luật Dân sự California § 52(a). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²⁷ Tòa Tiểu Tụng, Quý vị Có thể Khởi kiện đòi Bao nhiêu Tiền Ở Tòa Tiểu Tụng? (Small Claims Court, How Much Can You Sue for In Small Claims Court?), <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Nếu quý vị muốn có lệnh huấn thị, quý vị phải nộp đơn kiện của mình cho Tòa Thượng thẩm California (tòa án tiểu bang) (California Superior Court [state court]) hay Tòa án Liên bang Khu (tòa án liên bang) (U.S. District Court [federal court]).

Có phải bất cứ ai cũng có thể nộp đơn kiện không?

Để nộp đơn kiện, quý vị phải được ít nhất 18 tuổi và “đủ năng lực”, nghĩa là quý vị có thể hiểu tính chất của đơn kiện và quy trình tòa án và tham gia đầy đủ.

Nếu quý vị dưới 18 tuổi, hoặc nếu một tòa án đã quyết định quý vị “không đủ năng lực”, quý vị phải yêu cầu Tòa án chỉ định một đại diện để phát biểu cho quý vị. “Không đủ năng lực” là một thuật ngữ pháp lý có nghĩa là quý vị không thể khởi kiện mà không có sự giúp đỡ của một người lớn đủ năng lực do một tình trạng tâm thần nào đó.²⁸

Người đại diện này được gọi là “người giám hộ tạm thời”, (guardian ad litem) và thường là cha mẹ, người thân, hoặc bạn bè là người thành niên.

Để làm điều này, điền *Application and Appointment of Guardian ad litem*, form Civ-010. Quý vị có thể truy cập mẫu đơn này ở đây:

<http://www.courts.ca.gov/documents/civ010.pdf>

Có thời hạn nộp đơn kiện không?

Có. Quý vị phải nộp đơn kiện ở tòa tiểu tụng trong vòng hai (2) năm kể từ ngày quý vị bị phân biệt đối xử.

Có một số ngoại lệ, như phân biệt đối xử xảy ra khi:

- Bị đơn ở ngoài tiểu bang;
- Quý vị dưới 18 tuổi;
- Quý vị ở trong tù; hoặc
- Quý vị không đủ năng lực về tâm thần.²⁹

²⁸ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

²⁹ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Tôi có thể có luật sư không?

Không. Quý vị không thể có luật sư đại diện cho mình ở tòa tiểu tụng. Nhưng quý vị có thể nói chuyện với luật sư trước khi hoặc sau khi lên tòa.

Tôi có bắt buộc phải nộp đơn kiện cho tòa tiểu tụng không?

Không. Quý vị cũng có thể nộp đơn kiện tại Tòa Thượng thẩm California hay Tòa án Liên bang Khu. Nhưng nộp đơn kiện lên tòa tiểu tụng thì đơn giản hơn. Quy tắc đơn giản và không mang tính hình thức. Và quý vị không cần luật sư.

Cách Bắt đầu Khởi kiện

Trước tiên, hãy quyết định việc khởi kiện tại tòa tiểu tụng có xứng đáng với thời gian và công sức quý vị bỏ ra hay không. Phiên tòa tại tòa tiểu tụng nhanh chóng và đơn giản. Nhưng có thể mất nhiều thời gian để chuẩn bị cho vụ kiện của quý vị, tổng đạt và nộp giấy tờ lên tòa án và có được một phán quyết.

Làm thế nào mà tôi biết được liệu tôi có khả năng thắng kiện cao không?

Bên cạnh phân biệt đối xử, các loại vụ kiện thường gặp khác tại tòa tiểu tụng là tranh chấp về:

- Thiệt hại tài sản hoặc thương tích cá nhân do tai nạn xe hơi;
- Tiền đặt cọc đảm bảo chủ nhà/người thuê nhà;
- Thiệt hại tài sản của quý vị gây ra bởi một người hàng xóm;
- Tranh chấp với nhà thầu về sửa chữa hoặc cải tạo nhà;
- Thu tiền nợ;
- Tranh chấp với hiệp hội người sở hữu nhà; và
- Nhiều vấn đề khác.³⁰

Kháng cáo: Quý vị không thể kháng cáo nếu quý vị là người nộp đơn kiện trừ khi Bị đơn cũng nộp đơn kiện ngược lại quý vị. Nếu có người khác nộp đơn kiện quý vị và quý vị thua kiện thì quý vị có thể kháng cáo.

³⁰ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

Điều này nghĩa là nếu quý vị là nguyên đơn khởi kiện một bị đơn và quý vị thua kiện, quý vị không thể kháng cáo quyết định của tòa.

Khi quý vị kháng cáo một phán quyết của tòa tiểu tụng, quý vị yêu cầu tòa thượng thẩm thay đổi quyết định của thẩm phán ở tòa tiểu tụng. Quý vị sẽ có một phiên điều trần khác tại tòa và phải trình bày lại trường hợp của mình.³¹

Tôi nộp đơn kiện như thế nào?

Trước tiên, trao đổi với người hoặc doanh nghiệp mà quý vị đang muốn khởi kiện. Cố gắng dàn xếp trước khi ra tòa. Dàn xếp trước có thể giúp tránh căng thẳng và bất ổn đi cùng với một vụ kiện tại tòa. Để thảo luận trường hợp trước khi ra tòa, quý vị có thể gọi điện hoặc viết “thư yêu cầu” mô tả khiếu nại và yêu cầu bồi thường của mình. Để được trợ giúp viết thư yêu cầu, truy cập: <http://www.courts.ca.gov/11145.htm>.

Gửi thư yêu cầu của quý vị bằng thư bảo đảm để quý vị có thể chứng minh rằng Bị đơn đã nhận được.

Nếu Bị đơn vẫn không trả tiền cho quý vị, điền mẫu đơn SC-100, Small Claims Case Order to go to Court. Có thể tìm mẫu đơn tại: <http://www.courts.ca.gov/1017.htm>.

Nộp SC-100 cho Thư ký Tòa (Court Clerk). Thư ký Tòa sẽ cung cấp cho quý vị ngày và thời gian của phiên điều trần. Yêu cầu với thư ký tòa nếu quý vị muốn phiên điều trần diễn ra vào một ngày cụ thể (như thứ Bảy) hoặc vào ban đêm.

Ở một số quận, quý vị có thể nộp qua đường bưu điện hoặc trực tuyến. Nhưng nếu quý vị có sai sót trong đơn kiện, quý vị có thể phải sửa và nộp lại đơn kiện.³²

³¹ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1016.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

³² Tòa Tiểu Tụng, Các Bước để Nộp Đơn kiện ở Tòa Tiểu Tụng, <http://www.courts.ca.gov/1008.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Tôi phải nộp đơn kiện ở đâu?

Quý vị phải nộp đơn kiện (SC-100) tại trụ sở tòa án thích hợp. Nếu quý vị không làm vậy, tòa sẽ bác đơn của quý vị.

Nộp đơn kiện tại trụ sở tòa án phụ trách khu vực nơi:

- Bị đơn sinh sống hoặc làm kinh doanh; hoặc
- Văn phòng chi nhánh hoặc địa điểm kinh doanh chính của doanh nghiệp; hoặc
- Phát sinh phân biệt đối xử.³³

Ai là Bị đơn trong vụ kiện của tôi?

Bị đơn là doanh nghiệp hoặc người nhân viên mà quý vị đang khởi kiện. Quý vị phải sử dụng tên pháp lý chính xác của Bị đơn trên mẫu đơn tòa án của mình.

Nếu Bị đơn là một doanh nghiệp hay công ty và quý vị không biết tên pháp lý chính xác, hãy hỏi Cố vấn Tòa Tiểu Tụng (Small Claims Advisor) cần tìm thông tin này ở đâu.

Lưu ý: Quý vị chỉ có thể thu tiền từ một Bị đơn có tên chính xác xuất hiện trên đơn kiện của quý vị. Vì vậy việc ghi tên chính xác của Bị đơn là rất quan trọng. Dưới đây là một số mẹo về cách ghi tên (các) bị đơn của quý vị:

Nếu Bị đơn của quý vị là ...³⁴

Một người: Viết tên, chữ cái đầu tên đệm và họ của người đó.

Một cặp vợ chồng: Viết tên đầy đủ của người chồng VÀ tên đầy đủ của người vợ.

Ví dụ: James A. Jones và Sally R. Jones

Nếu quý vị không biết tên của người vợ, viết:

³³ Tòa Tiểu Tụng, Tìm Tòa án Thích hợp để Nộp Đơn kiện của Quý vị, <http://www.courts.ca.gov/9745.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015).
“[Quay lại Tài liệu Chính](#)”

³⁴ Tòa Tiểu Tụng, Tìm hiểu Cách Ghi tên Bị đơn, <http://www.courts.ca.gov/9736.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). “[Quay lại Tài liệu Chính](#)”

James A. Jones và Bà James A. Jones

Doanh nghiệp: Tìm hiểu doanh nghiệp đó là một tổng công ty, công ty hợp danh hay doanh nghiệp cá thể. Sau đó đọc bên dưới:

Doanh nghiệp cá thể (Doanh nghiệp thuộc sở hữu của một người): Viết tên của chủ sở hữu VÀ tên doanh nghiệp trên đơn kiện của quý vị. Viết từ “cá nhân” sau tên của chủ sở hữu. Nếu quý vị thắng kiện, quý vị có thể thu tiền từ doanh nghiệp hoặc cá nhân đó.

Ví dụ: Sue Smith, cá nhân & Smith Products

Nếu chủ sở hữu làm kinh doanh với tên hư cấu (tên tự đặt), viết “& DBA” (nghĩa là “Làm Kinh doanh Với tên”) (DBA, Doing Business As) trước tên doanh nghiệp.

Ví dụ: Sue Smith, cá nhân & DBA Continental Candies

Công ty hợp danh (Doanh nghiệp thuộc sở hữu của từ 2 người trở lên)
Liệt kê công ty hợp danh VÀ tên của từng đối tác.

Nếu quý vị thắng kiện, quý vị có thể thu tiền từ các đối tác cá nhân hoặc công ty hợp danh.

Ví dụ: Jim Smith, Cá nhân, & John Jones, Cá nhân, & DBA Smith & Jones Corporation

Viết tên chính xác của tổng công ty, sau đó là “tổng công ty” hoặc “Inc.”

Ví dụ: Sally’s Dresses, tổng công ty hoặc Sally’s Dresses, Inc.

Không viết tên những người sở hữu tổng công ty trừ khi họ hành động rõ ràng trong vai trò cá nhân tách khỏi tổng công ty.

Công ty con của một Tổng công ty (Subsidiary of a Corporation) (Một Công ty thuộc sở hữu của một tổng công ty):Viết tên của Tổng công ty, sau đó là các chữ cái DBA và tên của công ty con.

Ví dụ: Lotus Corporation, DBA The Flower Company

Tôi có phải trả phí nộp đơn kiện không?

Có. Lệ phí được tính trên số tiền yêu cầu bồi thường của quý vị và số đơn kiện quý vị đã nộp trong 12 tháng qua.

Nếu quý vị đã nộp từ 12 đơn kiện trở xuống trong vòng 12 tháng qua:

<u>Số tiền Yêu cầu bồi thường của quý vị:</u>	<u>Lệ phí Nộp đơn kiện</u>
\$0 đến \$1500	\$30
\$1500,01 đến \$5.000	\$50
\$5000,01 đến \$10.000	\$75

Quý vị có thể được miễn toàn bộ hoặc một phần lệ phí nộp đơn kiện nếu quý vị đang nhận phúc lợi công cộng, là người có thu nhập thấp, hoặc không có đủ thu nhập để trả cho các nhu cầu cơ bản của hộ gia đình quý vị và lệ phí tòa án của quý vị, do đó quý vị sẽ không phải trả toàn bộ số tiền. Đừng quên xin miễn lệ phí với tòa án cùng lúc mà quý vị nộp đơn kiện ở tòa tiểu tụng.

Nếu quý vị không đủ khả năng trả lệ phí tòa án của mình, điền và nộp các mẫu đơn này:

- Request to Waive Court Fees (form FW-001)
- Order on Application to Waiver of Court Fees and costs (form FW-003)

Quý vị có thể điền các mẫu đơn này trực tuyến tại:

<http://www.courts.ca.gov/9743.htm>.³⁵

Làm thế nào mà Bị đơn biết được đơn kiện yêu cầu bồi thường?

Quý vị phải báo cho Bị đơn biết là quý vị đang khởi kiện họ. Điều này nghĩa là một người nào đó – không phải quý vị – phải trực tiếp tổng đạt (cung cấp) cho từng Bị đơn một bản sao đã nộp của khiếu nại đã hoàn tất (mẫu đơn SC-100).

"Sự tổng đạt" là gì?

Có quy tắc nghiêm ngặt cho việc tổng đạt giấy tờ tòa án. "Sự tổng đạt" hoặc "tổng đạt" là khi một người nào đó — *không phải quý vị hoặc bất kỳ người nào khác có tên trong vụ kiện* — cung cấp một bản sao giấy tờ

³⁵ Tòa Tiểu Tụng, Miễn Lệ phí, <http://www.courts.ca.gov/1090.htm>, (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

tòa án của quý vị cho cá nhân, doanh nghiệp, hoặc thực thể công cộng mà quý vị đang khởi kiện. Sự tổng đạt cho bên kia biết:

- Quý vị yêu cầu những gì,
- Thời gian và địa điểm của phiên tòa, và
- Họ có thể làm gì.

Không tổng đạt các mẫu đơn xin miễn lệ phí. Các mẫu đơn này chỉ dành cho tòa án.³⁶

Tôi phải tổng đạt đơn kiện yêu cầu bồi thường vào lúc nào?

Điều đó tùy thuộc vào **cách thức** quý vị tổng đạt đơn kiện yêu cầu bồi thường của mình. Nếu quý vị là Nguyên đơn, tổng đạt Yêu cầu bồi thường của Nguyên đơn (Mẫu đơn SC-100, có thể tìm Mẫu đơn này tại <http://www.courts.ca.gov/1017.htm>).

- Với sự tổng đạt cá nhân: Tổng đạt yêu cầu bồi thường của quý vị tối thiểu 15 ngày trước ngày ra tòa (hoặc 20 ngày nếu cá nhân, doanh nghiệp, hoặc thực thể công cộng được tổng đạt ở bên ngoài quận).
- Với sự tổng đạt thay thế: Tổng đạt yêu cầu bồi thường của quý vị tối thiểu 25 ngày trước ngày ra tòa (hoặc 30 ngày nếu cá nhân, doanh nghiệp, hoặc thực thể công cộng được tổng đạt ở bên ngoài quận). Nếu cá nhân, doanh nghiệp, hoặc thực thể công cộng phải được tổng đạt ở ngoài California hoặc nếu quý vị tổng đạt một mẫu đơn khác, hãy hỏi Cố vấn Tòa Tiểu Tụng để biết thêm thông tin.

Người nào có thể tổng đạt?

Một người bạn, thừa phạt lại, hoặc Cảnh sát quận có thể tổng đạt giấy tờ tòa án. Người tổng đạt phải được tối thiểu 18 tuổi và không có tên trong vụ kiện.

- Một "thừa phạt lại" là người được quý vị trả tiền để chuyển mẫu đơn tòa án. Tìm trong Những Trang Vàng (Yellow Pages) dưới phần "Thừa Phạt Lại" ("Process Serving").
- Cảnh sát quận (Sheriff) (hoặc Cảnh sát trưởng [Marshal] nếu quận quý vị có) cũng có thể chuyển mẫu đơn tòa án. Hỏi thư ký

³⁶ Tòa Tiểu Tụng, Quy trình Tổng đạt, <http://www.courts.ca.gov/1092.htm>, (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [Quay lại Tài liệu Chính](#)

tòa cách liên lạc với Cảnh sát quận. Hoặc tìm trong mục quận của danh bạ điện thoại của quý vị dưới phần "Cảnh sát quận" ("Sheriff"). Quý vị phải trả tiền cho Cảnh sát quận, trừ khi quý vị đủ tiêu chuẩn được miễn lệ phí.

Người tổng đạt có phải cung cấp cho tôi Bằng chứng Tổng đạt không?

Có. Người tổng đạt trực tiếp mẫu đơn phải điền và ký Proof of Service form (SC-104), để sau đó cung cấp cho quý vị. Sau đó, quý vị phải mang mẫu đơn này đến nộp tại Phòng Thư ký. Khi nộp mẫu đơn này, giữ một bản sao có dấu của tòa án để lưu trong hồ sơ của quý vị.

Nếu quý vị trả phí cho Thư ký Tòa để tổng đạt mẫu đơn của mình bằng Thư Bảo đảm (Certified Mail) có hạn chế, hãy hỏi Phòng Thư ký xem họ đã nhận được biên lai Thư Bảo đảm chưa.

Có thời hạn đối với việc tổng đạt cho Bị đơn không?

Có. Bị đơn phải được tổng đạt tối thiểu 15 ngày trước phiên điều trần. Hoặc, 20 ngày trước phiên điều trần nếu Bị đơn sinh sống ở quận khác. Nếu Bị đơn không được tổng đạt kịp thời, tòa sẽ hoãn vụ kiện của quý vị.

Người mà tôi khởi kiện có thể khởi kiện lại tôi không?

Có. Bị đơn có thể nộp đơn kiện quý vị lên tòa tiểu tụng. Điều này được gọi là Defendant's Claim (SC-120). Nếu điều này xảy ra, tòa sẽ ra phán quyết cho cả hai đơn kiện vào cùng thời điểm.

Nếu Defendant's Claim yêu cầu nhiều hơn \$10.000, Bị đơn có thể nộp đơn kiện lên Tòa Thượng Thẩm. Lúc đó, Bị đơn có thể yêu cầu tòa chuyển đơn kiện của quý vị sang Tòa Thượng Thẩm.

Bị đơn có phải thông báo cho tôi không?

Có. Nếu Bị đơn nộp đơn kiện lại quý vị, Bị đơn phải tổng đạt cho quý vị (thông báo cho quý vị) tối thiểu năm ngày trước phiên tòa của quý vị. Nhưng nếu Bị đơn được tổng đạt giấy tờ của quý vị vào thời điểm dưới

10 ngày trước phiên tòa, Bị đơn có thể tổng đạt cho quý vị tối thiểu một ngày trước phiên tòa.³⁷

Tôi có thể thay đổi (sửa đổi) đơn kiện yêu cầu bồi thường của mình không?

Có. Nếu Bị đơn của quý vị chưa được tổng đạt, hãy đến Phòng Thư ký Tòa Tiểu Tụng và yêu cầu thay đổi (sửa đổi) đơn kiện yêu cầu bồi thường của quý vị. Mang theo mẫu đơn yêu cầu bồi thường ban đầu của quý vị. Sau khi quý vị nộp “yêu cầu bồi thường sửa đổi” của mình, quý vị phải tổng đạt cho Bị đơn, như mô tả ở trên.

Nếu yêu cầu bồi thường của quý vị đã được tổng đạt cho bất kỳ người nào trong các Bị đơn, quý vị phải viết thư cho tòa để xin phép thay đổi đơn kiện yêu cầu bồi thường của mình. Tư vấn Tòa Tiểu Tụng có thể giúp đỡ quý vị trong việc này.

Để loại bỏ một Bị đơn hoặc nhiều hơn, điền và nộp mẫu đơn bác bỏ để cho Tòa biết những Bị đơn nào quý vị không còn muốn khởi kiện nữa.

(*Request to Amend Claim Before Hearing, Form SC-114*). Quý vị phải tổng đạt việc bác bỏ cho các Bị đơn kia nếu họ đã được tổng đạt đơn kiện lên tòa tiểu tụng của quý vị. Nếu đơn kiện yêu cầu bồi thường của quý vị chưa được tổng đạt, quý vị không phải thông báo cho các Bị đơn kia về việc bác bỏ.³⁸ Quý vị có thể bác bỏ vụ kiện "không giữ quyền kiện trở lại" hoặc "giữ quyền kiện trở lại".

“Không giữ quyền kiện trở lại” nghĩa là quý vị sẽ không thể nộp đơn kiện tương tự đối với cùng bị đơn trong tương lai

“Giữ quyền kiện trở lại” nghĩa là quý vị sẽ có thể nộp các đơn kiện khác trên cơ sở cùng một khiếu nại, miễn là chưa hết thời hiệu.

³⁷ Tòa Tiểu Tụng, Bị Khởi kiện, <http://www.courts.ca.gov/1010.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

³⁸ Tòa Tiểu Tụng, Thay đổi Yêu cầu bồi thường hoặc Ngày ra Tòa của Quý vị, <http://www.courts.ca.gov/1387.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). [“Quay lại Tài liệu Chính”](#)

Tôi có thể thay đổi ngày ra tòa của mình không?

Có. Điền và nộp Request to Postpone Small Claims Hearing (form SC-150), tối thiểu 10 ngày trước phiên điều trần của quý vị. Thư ký tòa sẽ tính lệ phí \$10 cho quý vị.

Hoặc quý vị có thể viết thư cho Tòa giải thích lý do quý vị cần thay đổi ngày ra tòa của mình.

Quý vị cũng phải gửi qua bưu điện hoặc trực tiếp cung cấp một bản sao mẫu đơn SC-110 của quý vị hoặc thư quý vị viết cho tòa cho tất cả các Bị đơn và Nguyên đơn khác trong vụ kiện của quý vị.

Nếu quý vị còn dưới 10 ngày trước phiên tòa của mình, hãy mang mẫu đơn SC-110 đã hoàn tất hoặc thư của quý vị đến phòng Thư ký VÀ gửi qua bưu điện hoặc trực tiếp cung cấp một bản sao mẫu đơn SC-110 hoặc thư cho những người còn lại có tên trong đơn kiện.

Hoặc, đến phiên điều trần của quý vị và yêu cầu thẩm phán cho một ngày mới (gọi là “hoãn vụ kiện.”)³⁹

Cách Chuẩn bị cho Tòa án

Tôi phải chờ bao lâu để ra tòa?

Nếu quý vị khởi kiện một người, quý vị phải ra tòa. Vụ kiện của quý vị sẽ được xem xét trong vòng 20 – 70 ngày sau khi quý vị nộp đơn kiện.⁴⁰

Tôi có thể khiến nhân chứng ra tòa bằng cách nào?

Quý vị có thể yêu cầu nhân chứng tự nguyện ra tòa. Hoặc quý vị có thể nộp mẫu đơn SC-107. Thư ký sẽ triệu tập (lệnh cho) họ ra tòa. Có thể xem mẫu đơn tại <http://www.courts.ca.gov/1017.htm>.

Nhân chứng có thể tính một khoản phí cho quý vị. Nhân chứng không phải là chuyên gia có thể tính phí cho quý vị \$35 một ngày, cộng với 20¢ một dặm cho việc đi đến và về từ tòa án. Nhân chứng chuyên gia có chi

³⁹Tòa Tiểu Tụng, Thay đổi Yêu cầu bồi thường hoặc Ngày ra Tòa của Quý vị, <http://www.courts.ca.gov/1387.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015).
“[Quay lại Tài liệu Chính](#)”

⁴⁰ Tòa Tiểu Tụng, Kiến thức cơ bản, <http://www.courts.ca.gov/1256.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). “[Quay lại Tài liệu Chính](#)”

phí rất cao. Để tiết kiệm tiền, quý vị có thể yêu cầu nhân chứng chuyên gia cung cấp cho quý vị thông tin quý vị cần bằng văn bản. Đây được gọi là lời khai.⁴¹

Làm thế nào tôi có thể có được hồ sơ hoặc giấy tờ để chứng minh trường hợp của tôi?

Nộp mẫu đơn SC-107. Thư ký sẽ triệu tập (lệnh cho) người có hồ sơ mang theo hoặc gửi một bản sao đến Tòa.⁴²

Tôi có thể sử dụng hòa giải không?

Có. Trong thực tế, một số tòa án yêu cầu quý vị phải sử dụng hòa giải (mediation) trước. Hòa giải là khi một hòa giải viên được đào tạo làm việc với Nguyên đơn và Bị đơn để cố gắng dàn xếp vụ kiện ngoài tòa án. Hòa giải có thể nhanh hơn và đơn giản hơn ra tòa. Và khoảng 80% vụ kiện sử dụng hòa giải được giải quyết ngoài tòa.

Nếu quý vị muốn sử dụng hòa giải, yêu cầu Cố vấn Tòa Tiểu Tụng giúp quý vị tìm một hòa giải viên. Yêu cầu một ngày hòa giải trước ngày diễn ra phiên tòa tại tòa tiểu tụng của quý vị. Bằng cách đó, nếu hòa giải bất thành, quý vị vẫn có thể ra tòa theo phiên tòa dự kiến của mình.⁴³

Quy trình hòa giải như thế nào?

Nếu quý vị muốn sử dụng hòa giải, yêu cầu Cố vấn Tòa Tiểu Tụng kết nối quý vị với một hòa giải viên. Sau đó, quý vị liên lạc với hòa giải viên và hòa giải viên sẽ liên lạc với (các) Bị đơn. Nếu cả hai bên đồng ý hòa giải, quý vị sẽ đến một nơi trung lập để cố gắng giải quyết trường hợp của mình. Hòa giải viên sẽ giải thích quy trình mà họ sẽ sử dụng. Những điều quý vị nói trong buổi hòa giải là riêng tư và được bảo mật. Thông tin có được qua buổi hòa giải không được chấp nhận tại tòa. Luật sư có thể tham gia buổi hòa giải.

Hầu hết các buổi hòa giải kéo dài một vài tiếng. Và nếu quý vị có thể đồng ý về một giải pháp trong buổi hòa giải, hòa giải viên sẽ giúp đưa

⁴¹ Tòa Tiểu Tụng, Triệu tập Nhân chứng, <http://www.courts.ca.gov/11162.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁴² Tòa Tiểu Tụng, Ra Tòa, <http://www.courts.ca.gov/1013.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁴³ Tòa Tiểu Tụng, Hòa giải, <http://www.courts.ca.gov/1011.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

thỏa thuận của quý vị vào văn bản. Nếu Bị đơn không thực hiện theo thỏa thuận, quý vị có thể yêu cầu tòa cưỡng chế.⁴⁴

Nếu Bị đơn và tôi đồng ý dàn xếp vụ kiện trước phiên điều trần thì sao?

Chỉ cần nộp một mẫu đơn *Request for Dismissal* cho Thư ký. Có thể xem mẫu đơn tại <http://www.courts.ca.gov/1017.htm>. Hoặc đến phiên điều trần và nói với thẩm phán rằng quý vị đã dàn xếp vụ kiện của mình.

Điều gì sẽ diễn ra ở phiên điều trần?

- Đến Tòa sớm 30 phút.
- Mang theo nhân chứng, biên lai, và bất kỳ bằng chứng nào quý vị cần để chứng minh cho trường hợp của mình.
- Vào Phòng xét xử khi mở cửa và nói với Thư ký là quý vị có mặt.
- Quan sát các vụ kiện khác để biết phải làm gì.
- Khi được gọi tên, đi đến phía trước của Phòng xử án.
- Thẩm phán sẽ lắng nghe cả hai bên. Thẩm phán có thể ra quyết định tại phiên điều trần hoặc gửi qua bưu điện cho quý vị sau đó.⁴⁵

Sau Phiên điều trần

Làm thế nào tôi biết được quyết định của Tòa?

Tòa sẽ cung cấp hoặc gửi qua bưu điện cho quý vị một Notice of Judge's Decision, SC-130 và SC-200. Mẫu đơn này sẽ cho quý vị biết quyết định của thẩm phán. Quan trọng là phải đọc toàn bộ quyết định của tòa, và sau đó đọc mẫu đơn SC-200-INFO, vì điều này sẽ giúp bảo vệ hoặc thực thi các quyền của quý vị, bất kể quý vị thắng hay thua kiện.

Thẩm phán có thể lệnh cho một bên trả tiền cho bên kia. Nếu điều này xảy ra, người phải trả tiền là người mắc nợ theo án quyết (judgment

⁴⁴ *Id.* "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁴⁵ Tòa Tiểu Tụng, Phiên tòa, <http://www.courts.ca.gov/1119.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

debtor). Người thu tiền là người chủ nợ theo án quyết (judgment creditor).⁴⁶

Nếu tôi thắng kiện thì sau bao lâu tôi sẽ nhận được tiền?

Quý vị phải đợi 30 ngày (thời gian kháng cáo) trước khi quý vị có thể được trả tiền.

Tòa có thu tiền hộ tôi không?

Không. Nhưng có những việc quý vị có thể làm để lấy được tiền. Đọc SC-130 (Notice of Judge's Decision) để biết thêm thông tin. Quý vị có thể xem mẫu đơn đó ở đây:

<http://www.courts.ca.gov/documents/sc130.pdf>.

Bị đơn có thể kháng cáo quyết định của thẩm phán không?

Có. Chỉ Bị đơn có thể kháng cáo. Bị đơn sẽ có 30 ngày sau khi nhận được Notice of Judge's Decision (mẫu đơn SC-130) để kháng cáo.

Kháng cáo tòa tiểu tụng là một "*trial de novo*" hay "phiên tòa mới". Điều này nghĩa là vụ kiện được quyết định bởi một thẩm phán mới từ đầu, do đó quý vị phải trình bày lại trường hợp của mình. Vì vụ kiện này thuộc Nhánh Dân sự của Tòa Thượng Thẩm (Civil Division of the Superior Court) (và KHÔNG PHẢI ở tòa tiểu tụng), quý vị (và bên kia) được phép có luật sư đại diện cho mình trong phiên tòa mới.⁴⁷ Trong khi đang kháng cáo vụ kiện, Bị đơn không phải trả tiền theo án quyết.

Nguyên đơn không thể kháng cáo yêu cầu bồi thường của họ. Nhưng, Nguyên đơn có thể kháng cáo Phản tố nếu Nguyên đơn thua kiện.⁴⁸

⁴⁶ Tòa Tiểu Tụng, Danh sách kiểm tra Sau Phiên tòa của Nguyên đơn (Small Claims Court, Plaintiff's Post Trial Checklist), <http://www.courts.ca.gov/1120.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁴⁷ Tòa Tiểu Tụng, Kháng cáo (Small Claims Court, Appeals), <http://www.courts.ca.gov/1016.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁴⁸ Phải Làm Gì Sau khi Tòa Phán quyết Vụ kiện Tòa Tiểu Tụng của Quý vị (What To Do After the Court Decides Your Small Claims Case), <http://www.courts.ca.gov/documents/sc200info.pdf> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

Cần Trợ giúp Thêm?

Tôi có thể nhờ ai trợ giúp?

Trao đổi với Tư vấn Tòa Tiểu Tụng ở quận của quý vị. Trao đổi này được miễn phí!

Tìm Tư vấn ở quận của quý vị tại: <http://www.courts.ca.gov/9498.htm>

Quý vị cũng có thể tham khảo trang web tự lực ảo của Quận Contra Costa (Contra Costa County's) ở đây: <http://cc-courthelp.org> hướng dẫn quý vị qua từng bước để nộp đơn kiện ở tòa tiểu tụng. Vào trang web của họ và sau đó nhấp vào thanh tiểu tụng.

Ngoài ra, thư ký tòa đôi khi có thể giúp quý vị chuẩn bị các mẫu đơn và trả lời các câu hỏi của quý vị về thủ tục tòa án địa phương. Nhưng họ không phải luật sư và không thể đưa ra tư vấn pháp lý.

Luôn cố gắng duy trì quan hệ tích cực với thư ký tòa. Thư ký tòa có thể giúp thúc đẩy nhanh hơn vụ kiện của quý vị bằng cách phân công vụ kiện của quý vị cho một thẩm phán xem xét các vụ kiện nhanh chóng.⁴⁹

Nếu tôi không nói tiếng Anh tốt thì sao?

Yêu cầu thư ký tòa của quý vị ít nhất một (1) tuần trước phiên điều trần để xem tòa có thể cung cấp thông dịch viên cho quý vị không. Ở một số tòa án, họ có thể cung cấp thông dịch viên miễn phí nếu quý vị đủ tiêu chuẩn được miễn lệ phí. Nếu không, quý vị phải có thông dịch viên riêng của mình. Không yêu cầu một trẻ em hoặc một nhân chứng thông dịch cho quý vị. Quý vị có quyền được hoãn phiên điều trần để có thể có thông dịch viên.

Vui lòng xem tài liệu có tiêu đề, Cách Sử dụng Thông dịch viên Tòa án (How to Use a Court Interpreter), được cung cấp ở đây:

<http://www.courts.ca.gov/documents/Tri-CutUseInterpreter.pdf>.⁵⁰

⁴⁹ Tiểu Tụng, <http://www.courts.ca.gov/selfhelp-smallclaims.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

⁵⁰ Tòa Tiểu Tụng, Ra Tòa, <http://www.courts.ca.gov/1013.htm> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"

Tôi có thể lấy các mẫu đơn tòa án tôi cần ở đâu?

Đến trụ sở tòa án bất kỳ, thư viện pháp luật quận, hoặc tải về các mẫu đơn từ: <http://www.courts.ca.gov/1017.htm>

Nếu tôi cần điều chỉnh thì sao?

Luật California và luật liên bang quy định tòa án tiểu bang (và cơ quan chính phủ) phải cung cấp điều chỉnh hợp lý thích hợp cho người khuyết tật. Nếu quý vị bị khuyết tật và cần trợ giúp, điền và nộp MC-410, Request for Accommodations by Persons with Disabilities and Order (cung cấp ở đây: <http://www.courts.ca.gov/documents/mc410.pdf>). Quý vị không phải trả tiền cho các điều chỉnh.

Yêu cầu ngay sau khi quý vị nộp đơn kiện, và ít nhất một tuần trước phiên tòa của quý vị, để tòa có thời gian đáp ứng nhu cầu của quý vị.

Ví dụ về điều chỉnh bao gồm:

- Thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu;
- Trợ giúp từ một người khác (như người biện hộ) nếu cần thiết vì tình trạng khuyết tật;
- Cho phép động vật phục vụ vào tòa án;
- Nhận tài liệu dưới các định dạng dễ tiếp cận;
- Tham dự qua điện thoại nếu quý vị không thể ra tòa vì khuyết tật tâm thần hoặc thể chất của mình.⁵¹

Để có thêm thông tin về việc yêu cầu điều chỉnh của tòa, liên lạc với Disability Rights California và yêu cầu ấn phẩm: Tiếp cận Tòa án: Hướng dẫn về Điều chỉnh Hợp lý cho Người Khuyết tật (Access to the Courts: A Guide to Reasonable Accommodations for People with Disabilities), Ấn phẩm # 5026.01

⁵¹ Dịch vụ tại Tòa, www.courts.ca.gov/1077.htm; <http://www.courts.ca.gov/documents/access-fairness-QandA-for-persons-with-disabilities.pdf> (truy cập gần nhất ngày 24 tháng 2 năm 2015). "[Quay lại Tài liệu Chính](#)"